

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 497

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 15 februari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Internationale promotie 'Van Steen tot Steen' - Stand van zaken

'Van Steen tot Steen' is een project van Toerisme Vlaanderen om enkele kastelen langs de Schelde op te waarderen. Het doel is een Vlaamse versie van de Franse kastelenroute langs de Loire te creëren. De route loopt van het Steen in Antwerpen tot het Gravensteen in Gent. Er is voorlopig in tussenstops voorzien in drie kastelen (Laarne, Bornem en Wissekerke). Het doel is toeristen uit zowel Vlaanderen als het buitenland kennis te laten maken met de Scheldevallei. De focus ligt zowel op erfgoed als op natuur.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 30 van 6 oktober 2020 bleek het volgende: "Toerisme Vlaanderen plant inderdaad een internationale promotie op te starten rond het thema 'kastelen in Vlaanderen' waaronder dit project valt. Die kan starten wanneer het netwerk en het verhaal 'Van Steen tot Steen' is uitgebouwd tegen 2022."

Tevens vermeldde de minister: "De expertise opgedaan binnen het huidige project kan wel mee dienen voor het op te starten groter kastelennetwerk gespreid over Vlaanderen waarnaar ook in de beleidsnota verwezen wordt."

1. Wat is momenteel de stand van zaken in verband met het project 'Van Steen tot Steen'? Is het netwerk en het verhaal al volledig uitgebouwd? Zijn er bepaalde knelpunten? Zo ja, welke?
2. Waren de subsidies van 4,3 miljoen euro voldoende voor het project? Zijn alle subsidies gebruikt? Kan de minister uitgebreid duiden hoe de subsidies gebruikt zijn? Als er niet voldoende subsidies waren, in welke extra middelen zal dan nog voorzien worden? Als niet alle subsidies gebruikt zijn, waar zullen de overgebleven subsidies dan voor ingezet worden?
3. Hoe zal deze internationale campagne er concreet uitzien? Via welke kanalen zal het project gepromoot worden? Wanneer wordt de promotie gelanceerd?
4. Hoe groot is het kastelennetwerk momenteel? Kan de minister een overzicht geven van welke kastelen momenteel al in het kastelennetwerk opgenomen zijn? Welke kastelen kunnen eventueel nog extra opgenomen worden in het netwerk? Zijn er kastelen uit het netwerk geweigerd? Zo ja, welke, en wat waren de redenen om ze niet in het netwerk op te nemen?
5. Welke extra initiatieven zal de minister ter zake nog nemen?

ANTWOORD

op vraag nr. 497 van 15 februari 2022

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. Stand van zaken:

Het project is in volle uitvoering. Alle voorbereidende studies zijn afgerond. Eind 2022 zal alles klaar zijn:

- Kasteel Laarne is al in 2020 opengegaan met een vernieuwde beleving en inrichting van het kasteel. De gesubsidieerde investering betrof de realisatie van een film rond de heksenvervolgingen, ontsloten via een tablet.
- De volledig heringerichte Lakenhalle in Dendermonde – waar vroeger een belangrijke burcht stond - gekoppeld aan een stadswandeling is in juni klaar. De gesubsidieerde investering betreft de herinrichting van de Lakenhalle en de stadswandeling.
- In Bornem aan Kasteel de Marnix bestaat het project uit volgende gesubsidieerde onderdelen: de nieuwe inrichting en beleving in het kasteel is afgerond tegen april, net als het onthaalgedeelte in de abdij van Bornem. Het belevingscentrum in de oude paardenstallen en de uitkijktoren zullen in september klaar zijn. De heraanleg van de dreef zal in oktober volledig klaar zijn. De openstelling van de eendenkooi zal in het najaar voltooid zijn.
- De werken in Kasteel d'Ursel rond toegankelijkheid en de versterking van de parkbeleving zullen klaar zijn tegen begin april. Deze werken vallen binnen de subsidies van het project.
- In het Kasteel Wissekerke in Bazel worden momenteel extra stabiliteitswerken uitgevoerd. In december zullen alle werken afgerond zijn, zowel in het kasteel met een volledig hernieuwde beleving als in de parkomgeving. De toegankelijkheid en beleving van zowel kasteel als omgeving zijn gesubsidieerd.

Netwerk en verhaal:

- De verhalen in de kastelen zijn volledig vastgelegd, net zoals het overkoepelende verhaal. Ze worden doorvertaald in de beleving ter plekke en nadien in de communicatie. De kastelen zullen zich profileren als de 'kastelen van de Schelde'.
- De kastelen zijn ook ingebed in Rivierpark Scheldevallei en in kandidaat Nationaal Park Scheldevallei. Zij vormen hiertoe de internationale onthaalpoorten. Hierbij worden ook het Gravensteen en het Steen betrokken.
- Hiertoe is een structureel overleg opgezet. Dit netwerk bereidt ook de verdere stappen voor in functie van de opening, de marketing en de verdere exploitatie van de sites.

Knelpunten:

Momenteel zijn er geen knelpunten. De aangehaalde stabiliteitswerken in kasteel Wissekerke waren een knelpunt maar dat wordt momenteel aangepakt.

2. Het project houdt zich ook aan de in het business plan voorziene werken. De voorziene subsidies zijn voldoende voor de in het business plan geplande investeringen en de partners houden zich aan de voorop gestelde budgetten, ook met de gestegen grondstofprijzen. De uitgaven lopen dus volgens plan. Dit financieel plan voorziet dat alle subsidies gebruikt zullen worden. Het overzicht van de stand van zaken – cfr. supra – geeft een inzicht waaraan deze subsidies besteed worden.

3. Eind 2022 zijn alle onderdelen van het project 'van Steen tot Steen' opgeleverd. De internationale promotie zal bijgevolg starten in het voorjaar van 2023. Later dit jaar wordt hiervoor de promotiestrategie uitgewerkt.
4. Momenteel is Toerisme Vlaanderen volop bezig met de uitwerking van de strategische visie betreffende het Vlaanderenbreed kastelennetwerk. Vlaanderen heeft een uitzonderlijk groot aanbod aan kastelen en we streven dan ook naar een netwerk waar internationale bezoekers diverse kwalitatieve en betekenisvolle activiteiten kunnen ervaren, en waar plekhouders, lokale bewoners en ondernemers op een evenwichtige manier wel bij varen.

We willen verschillende erfgoedsites over gans Vlaanderen verbinden en zowel hun uniciteit en afzonderlijke verhalen als de verwevenheid tussen verschillende sites in de verf zetten. Uiteraard houden we hiervoor ook rekening met al reeds bestaande initiatieven zoals 'Van Steen tot Steen' en bouwen we hierop verder.

In de strategische visie gaan we verder in op het kader, de criteria en positionering voor het toekomstige netwerk alsook de internationale marketingstrategie. We plannen een reeks gesprekken met de sector om deze invulling samen af te toetsen en verder vorm te geven.

De lancering van het netwerk zal in 2 fases verlopen. We starten de communicatie op in de zomer van 2023 voor de kastelen die nu reeds een kwalitatieve toeristische ervaring bieden en werken toe naar een Vlaanderenbreed netwerk richting 2030. De visienota die nu wordt geschreven zal de leidraad vormen voor dit groeitraject.

5. Toerisme Vlaanderen heeft zelf drie kastelen verworven, met name Leut, Poeke en het Rubenskasteel in Elewijt. Deze kastelen worden in de komende jaren ontwikkeld als toeristische pilootprojecten volgens de principes van 'Reizen naar Morgen' en vormen speerpunten binnen het kastelennetwerk.